

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Ordin către toți preoții din Eparhia Clujului.
Proclamația Maestății Sale Regelui Carol II.
Desvelirea Statuei lui Dr. Ioan Rațiu . Red.
Ședințele Sf. Sinod . . . . . Red.

Botezul lacrimilor . . . . . Pr. Ion Goron.
Academia teol. în propagandă misionară . Rap.
Conferința de primăvară a preoților tract. Aiud.
Cronică. — Ordine și comunicate oficiale.

Nr. 4567—1930.

ORDIN

către toți preoții din Eparhia Vadului,
Feleacului și Clujului.

Adunarea Națională a României mari, convocată pe ziua de 8 Iunie a. c., a proclamat pe A. S. Principele Carol de Rege al României.

Regele Carol II. s'a urcat pe Tronul României în această zi și a depus jurământul pe Constituția Țării.

În consecință dispunem tuturor preoților noștri, ca de aci înainte la toate slujbele religioase și conform cerințelor rituale, să pomenească pe noul Rege, după formula prescrisă de rânduelile bisericești:

„Prea înălțatul și dreptcredinciosul Regele nostru Carol al II-lea.“

Cluj, din ședința Consiliului eparhial, ținută la 11 Iunie 1930.

Nicolae Ivan m. p.,
Episcop.

Laur. Curea m. p.,
secretar.

TELGRAMA

trimisă de Consiliul nostru eparhial
M. Sale Regelui Carol II.

Consiliul eparhial al Clujului întrunit în ședință plenară, aduce Maiestății Voastre prinos de omagiu și loialitate, rugând pe Dumnezeu să reverse darul Său cel bogat asupra Țării pe care sunteți chemat a o conduce pe urmele marilor și glorioșilor Vostri înaintași.

Nicolae Ivan,
Episcopul Clujului.

PROCLAMAȚIA M. Sale Regelui Carol II.

Către Români,

Împins de marea Mea dragoste de Țară, am sosit în mijlocul poporului Meu spre a fi, conform făgăduinței date, pavăză Fiului Meu și strajă Patriei.

Când, acum mai bine de patru ani, mijloace, pentru Mine neînțelese, au fost întrebuințate față de scumpul Meu Părinte și față de Mine, să Mă silească a Mă îndepărta de Țara Mea iubită, nu am putut crede o clipă că o domnie atât de glorioasă se va sfârși fulgător.

Astăzi, în mijlocul vostru, am venit cu inima plină de dragoste pentru toți Români și cu singurul gând de a strânge împrejurul Tronului pe toți fiii Patriei, dornici de muncă și de adevăr.

În sufletul Meu nu a rămas nici o umbră de resentiment față de acei cari, în restimpul pribegiei, au crezut că puteau prin vorbele lor, să șteargă din inima aceluia popor, în mijlocul căruia M'am născut și am crescut, legătura sufletească ce Ne-a unit.

În clipele grele prin cari trece Țara, fac cel mai cald apel tuturor fiilor săi, la cea mai sinceră și desinteresată colaborare pentru dezvoltarea forțelor ei vii.

Cer ca toți, fără deosebire de opinie politică, credință sau obârșie, să-Mi dea sprijinul lor cel mai larg, pentru propășirea Țării prin cinste și demnitate.

Desvelirea Statuei lui Dr. Ioan Rațiu.

La marile sărbări de desvălire a Statuei lui Dr. Ioan Rațiu, desfășurate în orașul Turda, în ziua de 9 Iunie 1930, P. On. protopop Iovian Mureșian, ca delegat al P. Sf. S. Episcopului nostru Nicolae Ivan, a rostit următoarea cuvântare:

*Domnule Ministru,
Onorată asistență,*

Sunt aproape doi ani, de când s'a împlinit centenariul dela nașterea marelui bărbat și vrednicului Român Dr. Ioan Rațiu.

Soartea a voit ca după înapoierea dela Viena, unde dusese Memorandul cu plângerile poporului român din Ardeal, casa lui, — cuibul lui de fericire familiară, — să fie bombardat cu pietrii, — și el silit cu familia să plece din orașul lui natal, — la Sibiiu, — unde își doarme somnul de veci pe malul stâng al Cibinului, din anul 1903.

În întreg Ardealul nu vei afla un om de seamă, nu vei afla un colț de pământ, unde să nu fi străbătut vestea despre curajul lui, despre dragostea lui de neam, despre binefacerile ce a făcut apărând dreptul față de încălcările celor ce ne doreau vii numai ca slugi, dar nu ca cetățeni egali la drepturi ca și la datorințe.

Anul 1848 l'a aflat deja în fruntea țărănilor și moșilor, pe cari i-a condus în luptele contra lui Kemény Farkaș, pe care l'a și scos din munți cu rușine.

Un întreg șir de fapte frumoase îi caracterizează întreagă viața, toate pornite din dragoste către poporul din al cărui sân a eșit.

A început cariera cu sabia, o a continuat cu cuvântul și cu peana, totdeauna condus de lozinca de a crea pe sama poporului său o situație mai omenească, mai suportabilă.

După ce a făcut un an și jumătate robie, — ca un făcător de rele, — în temnița Seghedinului, a stat în fruntea Partidului Național ardelean până la ultima lui răsuflare.

Paginile ziarelor contemporane și mai ales paginile „Tribunei“ din Sibiiu, sunt împodobite cu tot ce a putut zămisi un

cap luminat, un suflet mare și un caracter neînfrânt.

Pentru aceea, nu numai Maghiarii, dar și Sașii, — aliații lor de atunci și de azi, — au împedecat intrarea lui în sala municipală a județului Sibiiu, ca să facă pe placul guvernelor cari atât de mult au perzecat pe omul devotat și pe slujitorul intereselor poporului.

Baroul avocaților din Turda a făcut cel mai frumos gest ce-l putea face în România mare, ridicând acest monument, — care să eternizeze memoria celui mai distins fiu al Turdei, a aceluia care va fi pentru totdeauna o pildă vie, cum să-și iubească cineva neamul și pământul țării sale.

Binecuvântată să-i fie memoria, — și binecuvântat neamul care ne-a dat și ne va mai da fii aleși cum a fost Dr. Ioan Rațiu.

Ședințele Sf. Sinod.

Membrii Sf. Sinod s'au întrunit în a patra ședință, sub președinția I. P. Sf. S. Patriarhului Miron. Au continuat discuțiile asupra regulamentului proiectului de lege al învățământului teologic.

La baza acestui regulament, ca și la baza legii respective, stă principiul autonomiei bisericești, socotindu-se că biserica poartă toată responsabilitatea administrării și educației clerului.

S'au votat două regulamente prezentate de I. P. S. S. Nicolae al Ardealului.

Ele privesc organizarea academiilor teologice și a internatelor teologice de pe lângă facultățile și academiile teologice.

După terminarea ședinței cei patru mitropoliți s'au prezentat dlui Ministru-președinte, cu anteproiectul de lege al reformei învățământului teologic, spre a fi votat în actuala sesiune.

*

Sf. Sinod a ținut a cincea ședință sub președinția I. P. S. S. mitropoliților Pimen și Gurie.

Comisiunea cărților didactice religioase a prezentat Sinodului programa analitică a clasei a VI-a și a VII-a, modificată, în vederea reînființării liceului în opt clase, care s'a aprobat,

— S'a prelungit valabilitatea manualului „Morală Creștină“ pentru clasa VI-a normală, de preotul Vintilescu.

— Sinodul a încuviințat, ca asociația femeilor ortodoxe să institue un concurs pentru cele mai bune manuale de religie, curs primar, alese dintre manualele aprobate de Sf. Sinod.

— *P. S. S. Arhiepiscopul Vasile de Râșinari* a citit referatul său asupra predării învățământului religios de toate gradele din țară.

Sf. Sinod a hotărît tipărirea referatului, în vederea unor discuții ulterioare.

— Luându-se în discuție cazul preotului Davidescu, căsătorit pentru a doua oară și care fusese pentru aceasta demis din preoție, Sinodul a respins cererea lui de grațiere.

— S'a dat deslegare consiliului central bisericesc, de a lua în primire averile care urmează, prin legea de organizare bisericească, să treacă pe seama bisericii.

— *P. S. S. Episcopul Grigorie* al Aradului referă din partea comisiei centrale, în urma căreia s'a aprobat înființarea unui timbru didactic, aplicat pe manualele de religie, în folosul casei de credit, pensii și economii a clerului.

În acest scop se va interveni la ministerul instrucțiunii, ca pe viitor să nu se mai aplice timbrul acum existent al Casei Școalelor.

— În urma propunerii *P. S. S. Episcopului Ioan al armatei*, s'a hotărît trecerea comitetului de editură al Institutului Biblic, la consiliul central bisericesc.

— *P. S. S. Arhiepiscopul Vasile de Râșinari* face un referat cu privire la inspecțiunile în învățământul teologic. Sinodul a hotărît ca la toate școlile acest control să fie executat în cuprinsul eparhiilor respective, de chiriarhi sau delegații lor.

În acelaș sens a hotărît să intervină la ministerul de instrucție, ca postul de inspector general al învățământului religios, să fie încredințat unui arhiepiscop delegat de Sf. Sinod.

— Luându-se în discuție conținutul cărților literare: „Icoane de lemn“ de dl T. Arghezi și „Neamul coțofăneștilor“ de dl

V. Barnovschi, Sf. Sinod le socoate ofensătoare și hotărăște punerea lor la index.

Ședința se ridică la ora 1, prorogându-se sesiunea până la 11 Iunie.

NOUA LEGE

Botezul lacrărilor.

„Feriți cei ce plâng, că aceia se vor mângăia“. Mateiu 5. 4.

La râul Vavilonului a șezut prorocul Ieremia și a plâns, când și-a adus aminte de Sion și de Ierusalimul pustiit. Valurile râului mergeau liniștite spre mare; gândul prorocului se întorcea, desperat, spre cetatea lui David și templul lui Solomon. Unde era mărirea de altă dată? Cine stăpâna pământul binecuvântat al Patriarhilor? Poporul ales tânja în robie; comorile templului prădate; turmele de oi măcelărite; vitejii omorâți; fecioarele batjocorite; bătrânii și copiii târați în robie, — strănepoților lui Iacob li s'au lăsat doar ochii să plângă.

De s'ar aduna la un loc toate lacrămile vărsate din ochii omenesți în decurs de veacuri, am avea un nou ocean, mai mare decât cel Pacific, pe care l-am putea numi: Ocean de Pacificare.

Căci aceasta este binecuvântarea plânsului, — de-a aduce în inimile desparate pace, mângăiere, nădejde.

Adeseori, pământul nostru — bunul, bătrânul, ocrotitorul pământ — este numit Valea Plângerilor. Sunt așa de multe, așa de variate motivele, cari storc lacrimi din ochii noștri și așa de dese ocaziunile de a plânge!

Ci Isus a zis: fericiți cei ce plâng.

Ori cât s'ar părea de paradoxal, prin aceasta El ne-a arătat singura procedură, cu ajutorul căreia această Vale a Plângerilor poate fi prefăcută în acel Raiu al fericirii, de care strămoșul nostru Adam s'a despărțit între lacrimi.

Plânsul este *rugăciunea* pe care a învățat-o fiecare dintre noi încă în sinul maicii sale. Aceasta e rugăciunea pe care o aducem jertfă în momentul când deschidem prima dată ochii în lume, rugăciunea ce însoțește — sincer — cele mai însemnate momente din viața noastră: de întristare, ori de veselie.

În momentul când se naște, copilul plânge. Noul om, murdar, plâpând, neputincios, cere ceva. Ajutor. Idată moașa și vecinele și prietenile ce așteptau la ușe, vor sări în ajutorul oaspelui așteptat de nouă luni; îl vor spăla, îl vor încălzi, îl vor înfășa, îl vor culca pe pernă moale.

Cei ce plâng, se vor mângăia.

Lacrămile sunt menite să devină râul, care va spăla toate ticăloșiile, toate mizeriile din lume. Căci ele curățesc sufletul.

Prin a doua fericire, Isus Christos a instituit, între botezul de pocăință a lui Ioan și botezul de mântuire al Apostolilor, botezul lacrărilor. Acest botez al lacrărilor este baia în care se va primeni, se va renaște sufletul pocăit.

Cel ce plânge, simte un gol mare în sufletul său, recunoaște sărăcia lui cu duhul. Și lacrămile lui sunt strigătul de ajutor, rugăciunea de cerere către Acela, care singur a zis: „cereți și vi se va da, bateți și vi se va deschide“.

Plânsul este deci a doua condițiune a fericirii. Întăiu să devenim săraci cu duhul, să recunoaștem, că nici un bun pământesc, nici o situație socială nu ne poate asigura fericirea, să recunoaștem, că în mijlocul acestui nemărginit Univers, cu atâtea forțe tainice, în stare să ne nimicească în ori ce moment, — stăm neputincioși și goli, avizați la ajutorul Părintelui nostru ceresc.

Ajunși la conștiința nimicniciei și neputinței noastre, întocmai ca și copilul nou născut, vom da expresiune dorului nostru după ajutor și după mângăiere prin plâns.

Lacrămile noastre sunt deci prima noastră armă, prima noastră reacțiune, primul nostru protest împotriva răului. Inceputul renașterii.

Am zis, că de s'ar aduna la un loc toate lacrămile vărsate de ochi omenești, am avea un nou ocean, a cărui nume potrivit ar fi: Ocean de pacificare.

Într'adevăr, aceasta pare să fie menirea plânsului, de a-l împăca pe om cu Dumnezeu. Prin păcatul săvârșit de Adam, între noi și Dumnezeu s'a deschis un abis grozav, cu neputință de trecut. Rămăși pe cestalalt țărniș al abisului, oamenii s'au sbătut în fel și formă să se consoleze pentru pierderea fericirii. Câte planuri nu s'au fă-

cut, câte energii nu s'au cheltuit pentru satisfacerea îndemnului Satanei, de a deveni, fără ajutorul lui Dumnezeu, asemenea lui Dumnezeu. Toate aceste măsuri s'au dovedit a fi neputincioase. Cu curaj, omenimea decăzută în nenumărate rânduri a încercat să se ridice, dar în lipsa unei mâni, care să o sprijinească, tot de-atâtea ori a căzut iarăși la pământ. Atunci au rămas lacrămile singura consolare. Priam a deplâns soartea Troei, Ieremia soartea Ierusalimului. Pe ruinele alor nenumărate cetăți nimicite de furia omenească, pe ruinele alor nenumărate vieți omenești nimicite de voia sorții, s'au vărsat lacrimi din belșug. Ca ori ce fluid, aceste lacrimi au căutat un loc de scurgere. Rând pe rând, ele au umplut abisul deschis între Dumnezeu și oameni și la plinirea vremii, acolo unde era altădată acel abis, care îi făcea să se cutremure și să se îngrozească pe cei ce îndrăzneau să privească în fundul lui, era o mare navigabilă. *Prin lacrimi, omenimea și-a rescumpărat mântuirea.* Acum nu mai erau despărțiți de Dumnezeu printr'un abis, ci printr'o mare de lacrimi. Dar valurile acestei mări și ceața ce se ridica dintrânsa, închidea privirilor lor țărnișul celalalt. Sărmanii, nu știau ce se găsește acolo.

Atunci a venit Fiul Omului, propovăduind împărăția lui Dumnezeu și zicând celor dornici de o nouă viață: „veniți după mine“. După cum ne spune ev. Matei, au mers după dânsul popoare multe din Galileia și din cele zece cetăți și din Ierusalim și din cea parte de Iordan. Dorul după mântuire era mare. Pe toți aceștia Isus i-a condus în vârful unui munte. Urcușul va fi fost oșos și greu, dar ce lucru de seamă se poate dobândi fără osteneală? Cei urcați în vârful muntelui au auzit cea mai frumoasă și cea mai memorabilă vorbire din câte s'au rostit vre-odată. Dar ceea ce au putut să vadă ochii lor din înălțimea muntelui, a fost mai de preț decât această vorbire. În orizontul lărgit de înălțime, ei puteau să vadă țărnișul opus a mării lacrărilor: acolo era *împărăția lui Dumnezeu*. Ca și corăbierii lui Columb, în momentul când au zărit țărnișul râvnit, cei adunați în vârful muntelui, au exclamat cu nemărginită bucurie: Pământul! A fost așa de puternic acel strigăt, că peste 1900 ani, îl

auzim și noi. Câte lacrimi de mângăere, de veselie nu se vor fi vărsat în momentul acela!

Vă asigur: toți câți au urcat muntele, s'au pogorât cu gândul să meargă, sub conducerea lui Isus, în pământul descoperit. Dar drumul era lung și greu. Unul a rămas ici, altul colo. Ceata se micșora mereu. Cei rămași în urmă, în lipsă de călăuză, s'au rătăcit. Și azi, mulți stăruesc încă în rătăcirea lor.

În acest drum spre împărăția lui Dumnezeu, Isus și ceata Lui au ajuns înaintea cetății Nain. La poarta cetății au trebuit să se tragă la o parte, pentru a face loc unui cortegiu de înmormântare. În urmă coștiugului o femeie plângea amar, cum numai o mamă poate să plângă, care e văduvă și își petrece la groapă singurul ei copil. Lacrimile ei au stârnit compătimirea blândului Invățător. S'a apropiat de ea și i-a zis: „nu plânge“. Cuvintele acestea erau menite să mângăe. Era stângace mângăerea, căci pornea dintr'un suflet gata-gata să isbucnească și el în plâns de compătimire. Atunci femeia, simțind neajunsul acestei mângăeri și a tuturor mângăerilor ce pot veni din partea oamenilor, a isbucnit într'un plâns și mai sfâșietor. Ne mai putând răbda imputarea acestor lacrimi, Isus s'a apropiat de sicriu și a zis copilului: „scoală!“ Și iată minune: copilul s'a sculat, ca să fie pentru mama lui, ce plângea, mângăere adevărată.

„Fericiți cei ce plâng, că aceia se vor mângăia.“

Pr. Ion Goron.

Academia teologică în propagandă misionară.

Luni, 9 Iunie a. c. studenții Academiei teologice sub călăuzirea d-lui Decan *Dr. I. Vască* și întovărășiți de pâr. misionar *Gh. Oprean* și dl prof. *Dr. V. Petrașcu* au descins în parohia *Mociu*.

Dimineața la serviciul divin, oficiat în sobor, răspunsurile au fost date în mod ireproșabil de corul teologilor. Predica festivă a rostit-o dl Decan *Dr. I. Vască*. În cuvântarea sa, între altele dl Decan a mărturisit credincioșilor grija și dragostea pă-

rintească, ce le-o poartă P. S. Sa Episcopul, și dacă le-a înțeles durerea și neajunsurile, fiii săi sufletești sunt datori la rândul lor să se arete vrednici de acest înalt favor dovedind întru toate o purtare cinstită și urmând povețele înțelepte ale prietenilor și binefăcătorilor lor.

După masă la orele 3 s'a dat o șezătoare populară în curtea spațioasă a școlii primare. Pâr. Gh. Oprean printr'o binesimțită cuvântare a introdus această șezătoare, încheind cu omagii pentru *M. Sa Regele Carol II.* și *P. S. Sa Episcopul Nicolae*. Au urmat apoi mai multe cântări frumoase, executate admirabil sub conducerea d-lui prof. Dr. V. Petrașcu și în parte sub cea a stud. C. Seviciu. Între cântări stud. Fl. Mureșanu a dezvoltat o instructivă conferință, vorbind despre importanța bisericii în promovarea faptelor mari și îndrumarea fiilor ei credincioși spre biruință și triumf. Conferința ilustrată cu frumoase exemple a fost ascultată cu plăcere și interes. Dl Decan Vască a făcut încheierea aducând laudă și mulțumiri bravilor credincioși din *Mociu*, cari în număr așa de frumos au răspuns la chemarea zelosului lor preot, pâr. Ax. Tomuș și au venit să asculte atât la biserică, cât și la șezătoare înțeleptele îndrumări și frumoasele prestațiuni ale tinerilor noștri.

Seara, la orele 9^{1/2} s'a dat un concert în cea mai spațioasă sală din localitate, după care a urmat o mică serată. Tot ce are mai select parohia noastră *Mociu* a fost prezent la frumoasa sărbare. Cântările au fost executate în mod ireproșabil și artistic și au făcut o deosebită impresie asupra celor prezenți. Au condus corul dl prof. Dr. V. Petrașcu și stud. C. Seviciu. Succesul material și moral a fost desăvârșit, deși unii răuvoitori din localitate au făcut sfertări să întunece și să micșoreze buna reușită a serbării.

S'a putut constata cu ocazia acestei frumoase manifestații religioase și culturale, ce succese se pot dobândi spre binele și fericirea credincioșilor, acolo, unde un păstor de suflete își cunoaște și-și îndeplinește conștiincios chemarea sa. Pâr. Ax. Tomuș, preotul nostru din *Mociu*, deși numai decurând venit în fruntea parohiei a reușit să

satisfacă pe deplin cerințele sufletești ale credincioșilor săi.

Dorim să găsim pretutindenea, în parohiile noastre, armonia și însuflețirea, dragostea și legătura strânsă, sufletească între preot și popor, pe care am găsit-o în parohia Mociu.

Studentii noștri teologi vor găsi în asemenea împrejurări pelângă răsplata și mulțumirea cuvenită numai lor, și o pildă vie de urmat în cariera care-i așteaptă.

Rap.

∞∞	CONFERINȚE PREOTEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE	∞∞
----	---	----

Conferința de primăvară a preoților din tractul Aiud.

Conferințele noastre sunt întruniri în scopul de a se discuta probleme actuale și arzătoare cari privesc misiunea noastră de păstori de suflete. Sunt prilejuri de împărtășire a ideilor și experiențelor noastre, pentru a găsi metoda potrivită, ducătoare la scop în soluționarea unei probleme. Sunt apoi momente de reculegere sufletească, de întărire și de îndemn la mai multă însuflețire și devotament întru împlinirea slujbei noastre grele.

Conform programei noi ne-am întrunit, în anul acesta, pentru conferință în ziua de 11 Aprilie (Vinerea Floriilor) în parohia centrală Aiud.

A participat ca delegat al P. S. Sale Episcop Nicolae și P. C. Sa Gh. Oprean, misionar eparhial.

La ora 8 s'a făcut slujba sf. Liturghii, oficiată de P. C. Sa Gh. Oprean, preot I. Pop și pr. V. Bârluțiu. La sfârșitul sf. Liturghii s'a rostit rugăciunea de Te-Deum, după care s'a cetit (rugăciunea) molitva pentru mărturisire. Părinții C. Suci și I. Rusu — preotul penitenciarului —, mărturisesc pe rând toți preoții veniți la conferință.

După ora 9 se începe conferința. Păr. prot. tractual deschide ședința spunând în rezumat următoarele:

Ucenicii Domnului — după Înălțare —, s'au întrunit în Ierusalim. Și noi cât mai mult să stăm în Ierusalim de vorbă cu

Domnul; acolo să primim lumină de sus, care luminează mintea noastră în realizarea problemelor ce ni-se pun. Catehizația e o problemă foarte însemnată. Ea este piatra din capul unghiului, pe care se clădește trainic viața religioasă a cuvicioșilor noștri. Înainte aveam învățători confesionali cari — în majoritate — catehizau.

După război învățământul religios a suferit mult. Învățătorii noi, crescuți nu în spiritul creștin, nu se mai ocupă de catehizație. Ba prin atitudinea lor față de problema religiei sunt chiar potrivnici ei. De aci rezultă îndatorirea preoțimei de a pune mâna pe această problemă și a lucra în acest ram cât mai intens — ca astfel crescând generația de azi și cele viitoare sub ochii bisericeii — ei vor fi creștini conștienți, apărători convinși a-i bisericeii și intereselor ei superioare și nu luptători împotriva ei. De încheiere salută în mijlocul preoțimei prezența P. C. Sale Gh. Oprean.

După constituirea biroului se constată prezența alor 16 preoți.

Lipsesc preoții V. Crișan, C. Anghel, I. Pârveu. Toți au prezentat deja scuze în scris. Membrii conferinței aprobă scuzele.

Se trece la ordinea de zi. Preotul Leon Sava cetește tema: „Problema catehizației în școala primară“. În partea primă vorbește despre necesitatea religiei. Sufletul omenesc însetează după adevăr. Setea aceasta o poate satisface adevărul creștin. Trecând la partea specială a chestiunii spune că, catihetul trebuie să aibă metodă în predarea cunoștințelor religioase, și să porceadă în toată acțiunea lui în mod psihologic.

Se deschide discuție asupra chestiunii.

Pr. V. Bârluțiu accentuiază cu toată puterea necesitatea catehizării în zilele noastre. Si. sa este catihet la liceu. După experiențele ce le-a câștigat pe acest teren declară că, dacă preoțimea nu va pune degetul pe rană, tinera generație merge cu pași repezi spre prăpastia necredinții. Trebuie catehizație serioasă dela cl. I. primară până la universitate. Așadar pentru Biserica catehizația trebuie să fie o problemă de mâna întâi.

Programa oficială a învățământului religios prevede destulă materie și în general

se poate urma. Lecțiunile trebuiesc presărate cu istorioare morale cari să deștepte sentimentul religios. În ce privește programa religiei din școala secundară ea este bogată. Constată, că catihetii liceelor trebuie să fie oameni formați, și propune chiar ca autoritatea bisericească să nu admită catihetii tineri, imediat absolvenți de teologie, ci preoți cari au păstorit 5 ani o parohie. Clasa încă este o parohie — care cere experiență pastorală și o anume tratare pastorală. În orice caz catihetul să fie preot pentru că va lucra mai cu efect pe elevii săi decât un laic.

Pr. S. Savu, spune că preotul-catihet trebuie remunerat pentru munca sa. Propune să se acorde o gradatie în merit.

Pr. L. David spune că, azi toți preoții și toate parohiile trebuie să se catehizeze. Preotul să-și crească enoriașii, fiindcă atunci păstorul este mereu lângă turmă și turma grijită nu se reslățește.

Preotul să împlinească misiunea de catihet cu toată săldura, răva sa, să însuflețească și elevii săi.

Pr. I. Popa declară catehizația de imperativ categoric al zilei de azi.

Comisiunea de pe lângă Sf. Sinod — anume însărcinată cu conducerea și supravegherea învățământului religios — să propună ori lucreze un manual de religie ortodoxă pentru ziua de azi, astfel ca învățământul religios să aibă caracterul de uniformitate.

P. C. Sa prot. misionar eparhial Gh. Oprean a fost catihet. În această calitate a servit Biserica timp de 8 ani. Având o experiență bogată, aduce luminile P. C. Sale în această problemă și propune un program de urmat în predarea religiei cam în felul următor: cl. I. (primară) rugăciuni conștium roștite. Ce s'a făcut în familie să se continue în școală. Cl. II. se continue tot cu rugăciuni și povești religioase morale: Aci putem folosi cartea pâr. Dr. P. Barbu — Caransebeș. Cl. III. Testamentul Vechi. Facerea lumii — legi pozitive — profeți. Cl. IV. Pilde din Testamentul Nou. Cl. V. Predica de pe munte. Superioritatea Test. Nou față de Test. Vechi. Cl. VI. Istoria bisericească pe scurt (manual: Istoria bis. de Il. Pușcariu).

Acest program pentru o școală numai cu 6 clase. Pentru clasa VII, ca material de adaus: Noțiuni de Liturgică (Dr. I. Felea), și noțiuni de sectologie (Noua călăuză... de Ep. Dr. Gr. Comșa).

Pâr. prof. I. Pop, declară că preotul este obligat să catehizeze. Pentru preoții bătrâni ori neapți, autoritatea bisericească să numească substituiți. În parohiile vacante să fie numiți catihetii ambulanti ori în altă formă oarecare să se îngrijească organele superioare pentru catehizație.

Programa analitică pentru predarea învățământului religios să se facă de autoritatea bisericească. Testamentul Vechi are un material de școală imens și foarte frumos. Propune o Mică Biblie școlară a Vechiului Testament. În ce privește povestirile morale, ele trebuiesc căutate anume din literatura națională. Manualele de religie să fie atractive și ca formă exterioară, un manual religios să fie o tipăritură ireproșabilă. Istoria bisericească națională trebuie să aibă un caracter nou. Ideia unității bisericești să fie firul roșu conducător.

După discuția problemei, Conferința stabilește anumite concluzii:

1. Obligativitatea catehizației pentru toți preoții. Preoții cari nu pot funcționa să aibă substituiți. Pentru parohiile vacante se propun catihetii ambulanti.
2. În misiunea sa de catihet preotul să lucreze cu râvnă și însuflețire. Lecțiile sale să aibă duh.
3. Preoții se vor folosi deocamdată de programa oficială până la eventuale măsuri.
4. Manuale se vor folosi de cele existente — și îmbunătățite — până vor fi altele deplin corespunzătoare.
5. Conferința declară lucrarea pâr. Leon Savu de reușită.

Trecându-se la pct. 4 al programei, se constată că unele cercuri religioase din protopopiat în activitatea lor din anul trecut lasă de dorit. Se îndrumă cercurile religioase la muncă sârguincioasă. Mai departe se stabilește de conferință, că cercurile religioase să-și întocmească programa viitoare și în termen de 15 zile să o înainteze fiecare cerc Oficiului protopopesc.

În urmă se discută chestiunea viitoarei conferințe misionare. Membrii conferinței

fixează conferința misionară în parohia frun-
tașă Geoagiul-de-sus I. — vechiul sediu al
Episcopiei de Geoagiu — pe ziua de 24
August a. c., când se va comemora și un
trist eveniment din viața bisericească a a-
cestei parohii — dărâmarea mănăstirei Epi-
scopiei. Având în vedere trecutul istoric al
acestei episcopii și actul comemorativ în
legătură cu acest trecut, preoțimea tractu-
lui Aiud voiește ca descinderea sa misio-
nară la Geoagiu să aibă caracterul unui
mare praznic bisericesc — invitând la tim-
pul său preoții tractelor vecinașe și inter-
venind la centru pentru corul Episcopiei.
Programa și organizarea acestei misiuni a
rămas să se stabilească ulterior în înțele-
gere cu autoritatea bisericească.

Materialul conferinței exhaustat la ora
4 d. m. se declară ședința închisă.

Pr. L. David.

CRONICA

Parastas pentru martirii din Beliș.

Prea Sfinția Sa Episcopul nostru Nicolae
Ivan, a hotărât ca pe ziua de Duminică,
22 Iunie 1930, să se deplaseze în comuna
Beliș (Giurcuța), însoțit de mai mulți dem-
nitari din centru și corul Academiei Teolo-
gice și asistat și de P. On. protopop al Hue-
dinului Aurel Muntean și preoții din proto-
popiat, în fața poporului ce se va aduna, să
facă un parastas pentru odihna sufletelor
martirilor arși pe rug, în anul 1918, de că-
lăul Urmânczy Nándor. — La această tristă
solemnitate sunt invitați să ia parte toți bunii
Români din județul Clujului.

Rectorat la Academia teologică. În
urma votării și aplicării noului Regulament,
Decanatul Academiei teologice a fost trans-
format în *Rectorat*. — Totodată aducem la
cunoștință, că Consiliul Eparhial, întrunit
în ședința plenară a secțiilor unite, a ales
și confirmat în ziua de 11 Iunie a. c., pe
dl *Prof. Dr. Ioan Vască*, fost decan, de
Rector pentru durata de 3 ani.

La **LIBRĂRIA EPARHIALĂ** din Cluj se află de
vânzare **ORNATE BISERICESTI** (felon, patrafir, brâu,
mănece) în culori bordo și albastre, confecționate
inescepționabil, din stofă fină cu broderii aurite (spic
de grâu și flori), cu prețul dela 6500—8500 Lei.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 4219—1930.

ORDIN CIRCULAR

Prin aceasta invităm pe toți preoții a-
cestei eparhii, cari împlinesc în cursul anu-
lui 1930, cinci, zece, cincisprezece, două-
zeci de ani de serviciu preoțesc sau învă-
țătoresc, să-și înainteze actele de serviciu,
cu datele precise până la zi, cerându-și
gradație nouă la salariu din bugetul anului
1931, cunoscând că dacă nu înaintează a-
ceste petiții până la 1 Iulie 1930, nu vor
mai primi gradația decât cu întârziere de
un an de zile, în lipsă de prevedere bu-
getară.

Cluj, la 2 Iunie 1930.

Consiliul Eparhial.

Nr. 4276—1930.

Aviz oficial.

Aducem la cunoștința celor interesați,
că a apărut acum în ediția Fondului edi-
torial al Consiliului Eparhial al Bucovinei,
lucrarea „*Arheologia biblică*“ de profesorul
titular al Facultății de teologie din Cer-
năuți, Dr. Vasile Tarnavski.

Nu este necesar să mai accentuăm ar-
denta necesitate unei asemenea lucrări, —
când o știm cu toții că ne lipsește com-
plect din literatura noastră teologică.

Această scriere de mare valoare, care
cuprinde XVI+710+18 pagini ilustrațiuni,
deci în total 744 pagini, va aduce un real
folos studenților dela toate Facultățile de
Teologie, dela Academiile teologice, pre-
cum și în măsură cuvenită elevilor dela
Seminarele teologice din țară. Mai socotim
că și preoții noștri, cari voesc să aibă in-
formațiuni precise în această materie atât
de însemnată, o vor ceti cu mare folos și
pentru dânsii și pentru a lumina poporul
dreptcredincios.

Comenzile se pot face ori și când la
Consiliul Eparhial (Secția culturală) în Cer-
năuți. Prețul unui exemplar este de Lei
500, acordându-se până la finea anului cu-
rent un rabat de 20%.

Cluj, la 5 Iunie 1930.

Consiliul eparhial.